

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI AUDİTORLAR PALATASININ
KEYFİYYƏT NƏZARƏT KOMİTƏSİNİN
ƏSASNAMƏSİ**

Hazırkı Əsasnamə «Auditor xidməti haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa, «Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatası haqqında» Əsasnaməyə, «Auditor xidmətinin keyfiyyətinə nəzarət üzrə Əsasnamə»yə uyğun olaraq və qüvvədə olan digər qanunvericilik aktlarının tələblərinin həyata keçirilməsi, auditor xidmətinin keyfiyyətinə və Auditorlar Palatasının üzvləri olan sərbəst auditorlar və auditor təşkilatları (bundan sonra «Auditorlar» adlandırılacaq) tərəfindən peşə etikasına riayət olunmasını təmin etmək üzrə nəzarət sisteminin yaradılması məqsədi ilə işlənib hazırlanmış və Keyfiyyətə nəzarət Komitəsinin üzvləri tərəfindən icra olunmalıdır.

I. Ümumi müddəalar

1.1. Keyfiyyətə nəzarət Komitəsi (bundan sonra «Komitə» adlandırılacaq) auditor xidmətinin keyfiyyətinə və Auditorlar Palatasının üzvləri olan auditorların peşə etikasına riayət etmək üzrə öz səlahiyyətləri çərçivəsində nəzarəti həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatası Şurasının (bundan sonra «Şura» adlandırılacaq) işçi orqanıdır.

1.2. Komitə Palatanın üzvləri olan auditorlar tərəfindən göstərilən auditor xidmətinin keyfiyyətinə nəzarət üzrə vahid sistemi təşkil edir.

1.3. Komitə öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının «Auditor xidməti haqqında» Qanununu, «Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatası haqqında» Əsasnaməni, audit standartlarını, Palata tərəfindən təsdiq olunmuş auditor fəaliyyətinə dair qaydaları və hazırkı Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.4. Komitə bu Əsasnamənin tələblərini nəzərə alaraq, öz fəaliyyətinin reqlament və prinsiplərini müstəqil tərtib edir.

II. Komitənin vəzifələri

2.1. Palatanın üzvləri olan auditorlar tərəfindən göstərilən auditor xidmətinin keyfiyyətinə nəzarətin təşkili.

2.2. Palata üzvlərinin göstərdiyi auditor xidmətinin keyfiyyətinin və peşə etikasına məcəlləsinə riayət etməsinin yoxlanılması üçün illik plan-qrafiklərin layihələrinin hazırlanması.

2.3. Palatanın müvafiq strukturları ilə birgə, auditorların apardığı auditlərin keyfiyyətinə nəzarət və Auditorların Peşə Etikasına Məcəlləsinə riayət edilməsi məsələləri üzrə metodiki vəsaitlərin, göstəriş və tövsiyələrin layihələrinin işlənib hazırlanması.

2.4. Palata üzvlərinin göstərdiyi auditor xidmətinin keyfiyyətinin və peşə etikasına riayət edilməsinin yoxlanılması zamanı qanunvericilik və normativ hüquqi bazanın tələblərinə riayət edilməsinə nəzarət, xüsusilə Palatanın üzvlərinin fəaliyyətinə və onlar tərəfindən aşağıdakılara riayət edilməsinə nəzarətin həyata keçirilməsi:

- auditor fəaliyyəti üzrə qanunvericilik normalarına;
- auditor fəaliyyəti üzrə audit standartlarına (qaydalara);
- peşə etikasına normalarına;
- ixtisasartırma üzrə tələblərə;
- auditor xidmətinin keyfiyyətinə;
- auditor xidmətləri göstərilməsinə dair normativ aktlara, təlimatlara, qaydalara və tövsiyələrə.

2.5. Auditor xidmətinin keyfiyyətinə nəzarətlə bağlı keçirilmiş bütün yoxlamalar üzrə məlumatların ümumiləşdirilməsi və Şuranın məlumatlandırılması.

2.6. Yoxlamanın gedişi zamanı yaranan təşkilati məsələlərə baxılması, onlara dair edilən sorğuların cavablandırılması. Yoxlama keçirildiyi zaman yaranan şikayət və mübahisələrə baxılması.

2.7. Auditor fəaliyyətinin keyfiyyətinin yoxlanılmasına dair müfəttişlərlə fəaliyyəti yoxlanılan auditorlar arasında yaranmış fikir ayrılığı və ya mübahisələrin həlli.

2.8. Auditor xidmətinin keyfiyyətinə nəzarətə dair yoxlamaların həyata keçirilməsi ilə bağlı metodikanın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflərin hazırlanması.

2.9. Auditin keyfiyyətinə nəzarət üzrə aparılmış bütün yoxlamalara dair illik icmalın hazırlanması və Palatanın Şurasına təqdim edilməsi.

2.10. Palatanın müvafiq qurumları ilə əlaqələrin təmin edilməsi.

2.11. Auditor təşkilatlarında auditor xidmətinin keyfiyyətinə nəzarətə dair daxili nəzarət sisteminin tətbiqi üzrə tövsiyələrin hazırlanması.

2.12. Auditor xidmətinin keyfiyyətinə kənar nəzarət sisteminin təkmilləşdirilməsi üzrə tövsiyələrin işlənilib hazırlanması.

III. Komitənin üzvləri

3.1. Komitənin tərkibi Palata Şurası tərəfindən təyin edilməklə sədr, sədr müavini və 5 nəfər üzvdən ibarət təşkil edilir.

3.2. Aşağıdakılar Komitənin üzvü ola bilərlər:

- Komitənin fəaliyyəti istiqamətində ixtisas və iş təcrübəsinə malik, auditor fəaliyyətinin yoxlanılmasında təcrübəsi olan auditorlar;

- Palatanın səlahiyyətli nümayəndəsi olmayan, Komitənin fəaliyyətinin predmeti hesab edilən məsələlərdə səlahiyyəti olan dövlət, kommertiya və ictimai təşkilatların, ali təhsil müəssisələrinin və elmi-tədqiqat institutlarının mütəxəssisləri. Bu mütəxəssislər müvafiq qurumların təqdimatı ilə Komitənin üzvü ola bilərlər.

3.3. Şura Komitənin qərarlarını təsdiq etmək, ləğv etmək və ya bu qərarlara əlavə və düzəlişlər etmək hüququna malikdir.

3.4. Şura tərəfindən Komitənin üzvü kimi təsdiq edilmiş şəxslər bu Komitənin daimi üzvü hesab edilir, qərarların qəbul edilməsində və sənədlərin təsdiq edilməsində səs hüququna malikdirlər.

3.5. Komitə üzvlərinin fəaliyyəti ictimai (ödənissiz) əsaslarla həyata keçirilir. Komitə sədrinin təklifinə və Palata Şurasının qərarına əsasən fəal üzvlərə mükafat verilə bilər.

3.6. Komitədə ekspert kimi işləmək üçün Palatanın üzvü olmayan təşkilatlardan mütəxəssislər dəvət edilə bilər. Bu şəxslər Komitənin iclaslarında qərarların və sənədlərin qəbul edilməsində məşvərətçi səs hüququna malikdirlər. Onların əməyinin ödənilməsi Komitə sədrinin təklifləri nəzərə alınmaqla Şura tərəfindən həll edilir.

3.7. Komitənin üzvləri üç il müddətinə seçilir. Komitənin hər bir üzvü yeni müddətə təkrar seçilə bilər.

3.8 Palata üzvlərinin səlahiyyətli nümayəndələri Komitə sədrinin razılığı ilə Komitənin işində iştirak edə bilərlər. Bu halda səlahiyyətli nümayəndələr Komitənin iclaslarında məşvərətçi qismində iştirak edirlər. Komitənin sədri Komitənin müvafiq iclasının keçirilməsi vaxtı və yeri haqqında səlahiyyətli nümayəndələrə məlumat verir.

3.9. Komitəyə baxılması üçün müvafiq məsələ təklif etmiş Palatanın üzvü şəxsən və özünün səlahiyyətli nümayəndəsi vasitəsilə bu iclasda məşvərətçi səsə iştirak etmək hüququna malikdir, Komitənin sədri Komitənin müvafiq iclasının keçirilməsi vaxtı və yeri haqqında bu üzvə məlumat verməlidir.

IV. Komitənin sədri

4.1. Komitənin sədri Palata Şurasının qərarı ilə təyin edilir.

4.2. Komitənin sədri komitənin fəaliyyətini təşkil edir, Komitənin fəaliyyətinə dair Palata Şurasının qərarlarının, Palata rəhbərliyinin əmr və sərəncamlarının icrasını təmin edir və bu Əsasnamə ilə ona həvalə edilmiş hüquq və vəzifələri yerinə yetirir.

4.3. Şura tərəfindən Komitə sədrinin müavini və üzvləri təyin edilir.

4.4. Komitənin sədri Komitənin üzərinə düşən vəzifələrin icrasını təmin edir:

4.4.1. Komitənin fəaliyyət planlarını hazırlayır və Şuranın təsdiqinə təqdim edir;

4.4.2. Qrafik üzrə Komitənin iclaslarının keçirilməsini təşkil edir və bu iclaslara sədrlik edir;

4.3.4. Komitənin iclas protokollarının və digər sənədlərinin aparılmasını və tərtib edilməsini təmin edir;

4.3.5. Şuraya Komitənin fəaliyyəti haqqında hesabatları təqdim edir.

V. Komitənin iş qaydası

5.1. Komitənin fəaliyyəti Komitənin iclasında qəbul edilmiş və Şura tərəfindən təsdiq edilmiş iş planına uyğun həyata keçirilir.

5.2. Komitənin iclaslarını Komitənin sədri, o olmadıqda isə sədrin müavini aparır. Onların olmadığı və müvafiq tapşırıqlar verilmədiyi halda, Komitənin iclaslarında iştirak edən üzvlərdən iclasın sədri seçilir.

5.3. Komitənin iclası üzvlərin üçdə iki hissəsindən az olmayan sayda üzv iştirak etdikdə keçirilir. İclasda yetərsay olmadığı halda, sədr, iclasın buraxılması və təkrar iclasın keçirilmə tarixinin, vaxtının və yerinin təyin edilməsinə dair qərar qəbul edə bilər.

5.4. Qərarlar iclasda iştirak edən Komitə üzvlərinin adi səs çoxluğu ilə qəbul olunur. Səslər bərabər sayda olduqda, sədrin səsi həlledici hesab edilir.

5.5. Qəbul edilmiş qərarla razı olmayan Komitə üzvü öz fikirini şifahi və ya yazılı şəkildə bildirə bilər. Bu barədə protokolda qeydlər edilir. Fikir ayrılığı təsdiq ediləcək məsələlər üzrədirsə, Komitə üzvünün fikri baxılmaq üçün Şuraya çıxarılır.

5.6. Komitənin iclasında gündəliyə daxil edilmiş məsələlər müzakirə edilir. İclasın gündəliyi Komitənin iş planına, Palata Şurasının və Palata rəhbərliyinin tapşırıqlarına uyğun olaraq Komitənin sədri tərəfindən hazırlanır.

5.7. Komitə sədrinin, sədr müavininin, üzvlərinin və ya iclasda iştirak edən digər şəxslərin təşəbbüsü ilə iclasın gündəliyinə digər məsələlərin müzakirəsinin daxil edilməsi barədə qərar qəbul edilə bilər. Bu qərarın lehinə iclasda iştirak edən daimi üzvlərin yarından çoxunun səs verməsi tələb olunur.

5.8. Zərurət yarandığı hallarda, iclasda iştirak edən Komitənin üzvlərinin yarından çoxunun qərarı ilə iclas təxirə salına bilər.

5.9. Komitənin qərarı ilə onun üzvlərindən birinə və ya müfəttişlərə Komitənin iclasında müzakirə ediləcək sənədlərin layihələrinin işlənilib hazırlanması tapşırıqla bilər. Zərurət yarandığı hallarda, sənədlərin işlənilib hazırlanması üçün Komitənin üzvləri və digər ekspertlərdən ibarət xüsusi qrup yaradıla bilər.

5.10. Komitənin bütün iclasları protokollaşdırılmalıdır. Protokollar saxlanılması üçün Palatanın arxivinə təhvil verilir.

VI. Komitə üzvlərinin məsuliyyəti

6.1. Komitənin üzvləri Komitənin iclaslarında mütəmadi olaraq iştirak etməlidir. Komitənin üzvü hər hansı bir səbəbdən iclasda iştirak edə bilmədiyi təqdirdə, o, bununla bağlı Komitənin sədrinə məlumat verməlidir. Komitənin üzvü üzürsüz səbəbdən ardıcıl olaraq üç iclasda və ya il ərzində keçirilmiş iclasların ümumi sayının 25%-dən çoxunda iştirak etmədiyi təqdirdə, Komitənin sədri Komitə üzvlərinin çoxluğunun razılığı ilə onun üzvlükdən çıxarılması haqqında qərar çıxarır. Bu qərar Şura tərəfindən təsdiq edilməlidir.

6.2. Komitə üzvünün təcrübəsinə şübhə yarandığı təqdirdə, həmin üzvün Komitənin tərkibindən çıxarılması məsələsi Komitə sədrinin və ya Komitə üzvlərinin 2/3 hissəsinin təşəbbüsü ilə Şuranın müzakirəsinə çıxarıla bilər. Bu halda yekun qərar Şurada qəbul edilir.

6.3. Lazımi səviyyədə və ya vicdanla öz vəzifəsini yerinə yetirməyən Komitə sədri Şura tərəfindən vaxtından əvvəl tutduğu vəzifədən azad edilə bilər.

VII. Yekun müddəalar

7.1. Hazırkı Əsasnamənin mətninə əlavə və dəyişikliklər Şuranın qərarı ilə edilir.